

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Qvaestio LXXIX. De Effectibus Sacramenti Eucharistiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Hæc Oratio operatur, vt significatiua.

operandi est significatio; vt videre est in omnibus Sacramentis: omnia enim operantur vt signa. Vnde Cocilium Trident. sess. 13. cap. 3. dicit *Christi Corpus esse ibi ex vi verborum*; id est, ex vi significationis verborum.

Dico Secundò, Non tamen operatur, vt vera speculatiue, aut vt falsa: sed vt prior naturâ quam sit vera vel falsa; id est, operatur, vt neutra, iuxta Scotum dist. 8. qu. 2. art. 3. Probatur, Quia veritas illius speculatiua pendet à præsentia Corporis Christi; præsentia autem pendet ab operatione: ergo operatio orationis huius est prior naturâ, quam veritas eius: ergo operatio non pendet ab eius veritate: sed contrâ, veritas eius pendet ab eius operatione. Quod confirmatur; quia oratio illa operatur, non quia vera est, sed vt vera sit: prius enim naturâ est significatiua, quam sit vera, cum per se sit indeterminata ad veritatem, vel falsitatem. Vt autem sit vera, operatur suum significatum.

18
Et vt Vera Practicè.

Dico Tertiò, Hæc oratio vt vera practicè, rectè dicitur esse operatiua sui significati, & causa suæ veritatis speculatiue seu enuntiatiue: vt rectè Caietanus hoc loco. Probatur, Quia practica veritas orationis consistit in eo, quòd sit confor-

mis intentioni & potestati loquentis. (Vt patet in hac oratione, *hic ager erit tuis*, pronuntiata à domino agri cum intentione tibi donandi: erit enim practicè vera, etsi fortè contingat veritatem speculatiuam, quæ pendet ab executione, impediri.) Hinc enim habet, quòd sit vera causa sui significati, ac proinde suæ veritatis speculatiuæ.

Itaque in hac oratione hæc ordine sunt consideranda. Primò, sonus materialis verborum. Secundò, significatio indeterminata ad verum & falsum. Tertiò, veritas practica. Quartò, operatio eius. Quintò, præsentia Corporis Christi. Sextò, veritas speculatiua.

19
Ordo eorum, quæ hic in hac Oratione consideranda sunt.

ARTICVLVS VI.

Vtrum forma consecrationis panis consequatur suum effectum, antequam perficiatur forma consecrationis vini?

Vide D. Thomam.

QVÆSTIO LXXIX.

De Effectibus Sacramenti Eucharistia.

1
Varii effectus Eucharistia.

NOtandum est, Dupliciter considerari Eucharistiam. Primò, Vt Sacramentum est. Secundò, vt Sacrificium. Vt Sacramentum est, habet varios effectus. Primus est, Collatio gratiæ habitualis, & virtutum annexarum; idque eo fine, vt perfectius Christo vniamur. Secundus effectus est, Remissio peccati mortalis & venialis. Tertius est, Præseruatio à peccatis futuris. Quartus est, delectatio spiritalis. Quintus est, Gloriosa resurrectio corporum. De primo effectu agemus in quatuor proximè sequentibus Dubijs: de ceteris verò in Dubio 5.

Prius tamen Aduerte, etsi alia Sacramenta gratiam conferant, huic tamen proprium esse conferre gratiam ad eum finem, vt perfectius Christo vniamur; vnde potissimum auget charitatem. Aduerte Secundò, Hoc Sacramentum etiam conferre auxilia præuenientia ad excitandâ charitatem idonea; vt rectè docet D. Tho. art. 1.

DVBIVM I.

An hoc Sacramentum aliquando conferat primam gratiam? Et consequenter, an aliquando deleat culpam peccati mortalis?

2
Per se non dat primam gratiam.

Respondeo, & Dico Primò, Per se, & primaria sui institutione non confert primam gratiam, sed solum gratiæ augmentum. Ratio est; quia datur per modum cibi, seu alimenti spiritalis ad augendam charitatem. Alimentum autem præsupponit vitam sui generis. Vnde Apostolus 1. ad Corinth. 11. v. 28. *Præbet autem seipsum homo, & sic de pane illo edat.* Quare nunquam potest sumi Eucharistia directè hac intentione, vt

culpa mortalis condonetur; sicut Sacramentum Baptismi & Pœnitentia.

Dico Secundò, Per accidens tamen fieri posse, vt conferat primam gratiam. Ad hoc tamen non est satis, vt bonâ fide accedas sine conscientia peccati mortalis. Nam peccatum mortale non potest vnquam remitti sine aliquâ pœnitentiâ supernaturaliter inspiratâ, saltem attritione: vel certè sine actione virtualiter pœnitentiam continente. Pœnitentia enim est necessarium medium ad remissionem peccati mortalis; vt colligitur ex multis Scripturis, & Concilio Tridentino. Bona autem fides non potest supplere defectum medijs necessarij. Itaque requiritur saltem vera attritio in genere de omnibus peccatis commissis. Quòd si quis conscientiam peccati mortiferi habeat, præter veram attritionem, etiam requiritur vt bonâ fide existimet se contritum, vel saltem suam pœnitentiam esse sufficientem; quamvis in illâ existimatione fallatur: nam alioqui non excusabitur à transgressione præcepti diuini, quo tenetur in statu gratiæ accedere. Vide D. Thomam art. 3.

3
Sed dat per accidens.

Quia si nō sis conscientis peccati mortalis!

Quid si eius sis conscientis!

DVBIVM II.

Vtrum eo momento, quo confertur gratia habitualis in Eucharistia, necesse sit habere actualem deuotionem, & non peccare venialiter?

Caietanus hoc loco art. 1. affirmat actualem deuotionem esse necessariam; & etiam, vt tunc non committat peccatum veniale; quia deuotionem impedit. Vnde colligit, omnes illos qui cum distractione comunicant, vel celebrant, nō accipere augmentum gratiæ: quod etiam sentit Du-

4
affirmat.

fit Durandus d. 12. q. 4. ad 3. & Bonaventura; Antoninus, Petrus Soto, & quidam alij. Addit tamen Cajetanus, hoc augmentum postea dari, quando se excitabit ad deuotionem. Sed contrarium est longè probabilius. Vnde

5
Homini iusto, ad fructu Eucharistia, non est necessaria actualis deuotio.

Dico Primò, In homine iusto, vt accipiat augmentum gratia per hoc Sacramentum, nullam actualem deuotionem esse absolute necessariam; quamuis saluberrima sit, & procuranda. Ita ferè omnes Doctores ceteri: D. Thomas art. 8. & Sotus in eundem articulum. Victoria quaest. 76. de Eucharistia & alij.

Probatur Primò, Quia alioqui saepe homines iusti fraudarentur fructu huius Sacramenti sine sua culpa; nam saepe fit, vt patiantur tunc distractiones planè inuoluntarias: atqui non est credibile, Christum sic instituisse hoc Sacramentum, vt eius fructus penderet à dispositione, quæ non est in hominis potestate; qualis est deuotio actualis illo momento temporis.

Probatur Secundò, Quia ipsum Sacramentum per se est efficax gratia in hominè nõ habente impedimentu: atqui in homine iusto nullum est impedimentu infusionis gratia, etiãsi careat actuali deuotione: ergo sufficit vt ex intentione illud suscipiat. Minor probatur; Tum quia paruulis & amentibus in gratia constitutis, carentia deuotionis non est impedimentum infusionis gratia; cur sit adultis impedimentu, praesertim si sine culpa, hac deuotione careant? Tu quia ipsa iustitia habitualis est sufficiens dispositio ad augmentum gratia per Sacramentum: nam si attritio in eo, qui est in peccato mortali, potest esse sufficiens dispositio cu bonâ fide ad infusionem primæ gratia & iustificationis, vt dictu est; multò magis iustitia habitualis, quæ vi sua omne peccatum mortiferum excludit, sufficiens dispositio erit ad gratia augmentu.

6
Peccatum veniale commissum in susceptione Eucharistia, non impedit infusionem gratia.

Dico Secundò, Etiam peccatum veniale commissum in susceptione Eucharistia, non impedit gratia infusionem. Ita D. Thomas art. 8. huius quaestionis, & perique DD. Gabriel lectione 85. Item Adrianus, Sotus, Victoria.

Probatur Primò, Quia peccatum veniale nõ repugnat gratia habituali, ac proinde nec eius infusioni, si aliunde addit sufficiens causa infusionis; vt hic. Quia peccatum veniale non impedit, quo minus quis possit simul mereri alio opere, & ex illo merito accipere gratiam: ergo non impedit efficaciam meritorum Christi, quæ nobis per hoc Sacramentum applicantur.

Probatur Secundò, Quia non erat consentaneu humanæ fragilitati, vt Deus vellet effectum huius Sacramenti tam efficacis impediri per tam leuem culpam. Vnde 1. ad Corint. 11. non iubemur nos probare nisi de mortiferis, iuxta communem Patrum expositionem.

7
Carentia attentionis si ex negligentia orta, est hic veniale.

Aduerte tamen, deuotionis & attentionis absentiam esse peccatum veniale, si ex negligentia proueniat: quia non minorem attentionem & reuerentiam requirit perceptio huius Sacramenti, quam recitatio horarum Canonicarum, sed multò maiorem. Non tamen idcirco impeditur effectus Sacramenti, quem vi sua confert.

Soluuntur obiectiones. Solutio.

Dices Primò, Deus non iustificat adultos conferendo primam gratiam, vel gratia augmentum, nisi interuentu motus liberi arbitrij, quo liberum arbitrium in Deum moueatur. Respondeo, Veru est: Sed non est necesse, vt ille motus simul sit cum

perceptione Sacramenti; satis est vt ante praecesserit: nam gratia non confertur tunc vi motus liberi arbitrij, sed vi Sacramenti.

Dices Secundò, Si homo acciperet gratia augmentu, quando cumque communicat in gratia, cresceret eius gratia ferè in immensum; quod tamen nõ videtur: nam tales saepe manent æquè imperfecti, & tepidi atque erant antea. Respondeo, Non esse dubitandum, quin gratia in huiusmodi miraculè quotidie crescat. Quòd autem hoc incrementum foris non ita appareat; causa est, quòd externus feruor, & passionum moderatio, magis comparet vsu, vel per assiduas excitationes diuinæ inspirationis, quam augmento gratia habitualis. Nam inclinatio donorum habitualium gratia nõ directè repugnat motibus passionum: vnde etiam fit, vt experimento deprehendi nequeat. Quare fieri potest, vt aliquis maxima charitate sit praeditus, & tamè subiectus sit vehementioribus passionum motibus, quam alius, qui longè est charitate inferior. Adde, quòd talis faciat maiora opera interna, licet exteriùs non appareat.

8
Comunicas in gratia, semper in ea crescit.

D V B I V M I I I.

Quando hoc Sacramentum conferat hanc gratia?

Respondeo, Videri conferre vel in principio manducationis, quando videlicet speciebus imprimatur imperus ab instrumentis vitalibus, quo imperu trajicitur in stomachum. Vel certè in fine seu termino manducationis, quado iam pertingit in stomachum; tunc enim completur manducatio. Vel denique immediatè post primu instans manducationis; tunc enim primu dicitur Corpus Christi manducari, non autem in primo instanti, nec in vltimo. Nam manducari, est vitali actione trajici in stomachum, ac proinde includit motum. Nihil autè mouetur in primo & in vltimo instanti motus; sed solum in medio: ergo in primo & in vltimo instanti nõ proprie dicitur manducari. Atqui Dominus Ioannis 6. soli manducanti promittit gratiam: ergo gratia datur, quando primu dici potest Eucharistia manducari; ac proinde post primu instans manducationis. Quare datur gratia, nõ in instati temporis nostri, cu post instans nullu aliud sit instans immediatè; sed datur in tempore indeterminato, quod proximè sequitur primu instans. Nec obstat, quòd infusio illius gratia tota simul fiat: etsi enim in se tota simul sit, tamen respectu teporis nostri eius infusio non coexistit instanti temporis nostri, sed tepori indeterminato.

9
Quando praesè Eucharistia det gratiam.

D V B I V M I V.

Virum Eucharistia post manducationem nihil amplius conferat gratia habitualis?

Respondeo & Dico Primò, Si post manducationem crescat deuotio fumentis, valdè probabile est, etiam augeri gratiam virtute huius Sacramenti, modò adhuc salua sint species. Ita Gabriel lect. 85. Ioan. Maior d. 9. q. 1. & Caiet. hoc loco. Ratio est; Quia promissio gratia per hoc Sacramentum consequendè maxime facta est propter Christum manducatum, iuxta illud Ioan. 6. v. 57. Qui manducat me, viuet propter me. Quod confirmatur; quia cibus corporalis non tantum prodest in manducatione, sed etiã post: ergo & hic cibus spiritualis nouum fructu cõferet, si noua sit dispositio.

10
Crescente deuotione videtur & gratia crescere, si persit species

Dico Secundò, Si in sumptione desit legitima dispositio, vt si sit in peccato mortifero, & nõ ha-

11

M m m beat eius

Quid, si sumatur in peccato mortali sine attritione?

beat eius saltem attritionem cum bona fide, tunc non confert gratiam: tamen, si impedimentū auferatur, dum adhuc saluæ sunt species, valdè probabile est gratiã conferre. Docent ijdẽ Doctores. Ratio est; Quia ipsum Sacramentū tunc adhuc est in homine: ergo sublato impedimento poterit suū effectū conferre. Sic cibi corporales, si aliquod sit impedimentū in stomacho, non profunt, quo sublato incipiunt prodesse. Confirmatur; Quia cetera Sacramenta conferunt suum effectum fictione recedente, eò quòd sint actiones Christi, quę secundum se sunt viuę: atqui in Eucharistia est Christus ipse: ergo, etsi in sumptione non habuit effectum propter impedimentum; tamen sublato impedimento proderit, cum adhuc præsens sit.

Recedente impedimento videtur prodesse.

DVBIVM V.

De alijs effectibus Sacramenti Eucharistia.

12 Dico Primò, Secundus effectus Sacramenti Eucharistia, est remissio peccatorum ex opere operato quo ad culpam.

Tribus casibus Eucharistia remittit mortale, sed tantum per accidens.

Culpa quidẽ mortifera per accidens remittitur in hoc Sacramẽto, idque in tribus casibus. Primò, Si quis existat in peccato mortifero, cuius non sit sibi conscius propter obliuionem, vel ignorantia crassam; concipiat tamen attritionem in genere de peccatis suis, & sic accedat. Secundò, Si quis sibi conscius sit, & non habens copia confessoris, concipiat attritionẽ, existimans bona fide esse contritionem. Tertio, Si ex inculpato errore existimet etiam attritionem cognitam sufficere. His tribus casibus debetur peccatum mortale vi huius Sacramenti, sed per accidens; id est, non ex primaria Christi institutione, & intentione suscipientis.

13 Per se remittit venialia.

Culpa autẽ venialis remittitur directè vi huius Sacramenti, vt colligitur ex Concil. Trid. sess. 13. c. 2. cum ait, *Hoc Sacramentum esse antidotum, quo liberamur à culpis venialibus, & præseruamur à mortalibus*: apertè insinuans hoc Sacramentum per se, & directè delere venialia, non autẽ sic mortifera; sed per se à mortiferis præseruare. Porro duobus modis culpa venialis per hoc Sacramentū remittitur: Primò, Ex opere operato. Quod probatur, Tum quia sumitur per modū alimenti spiritualis, ac proinde instaurat ruinas quotidianarum imperfectio- num; sicut corporis alimentum instaurat id, quod calore natiuo absumentur. Tum quia hoc Sacramẽtum ordinatur ad perfectam vnionem nostri cum Christo, cui vnioni culpa venialis aliquo modo repugnat; ac proinde vi huius Sacramenti deleri debet. Secundò, Ex opere operantis. Nam excitat ad actus charitatis, quibus peccata venialia remittuntur.

14 Quæ ad hoc requiratur dispositio.

Petes; Quę dispositio requiratur, vt hoc Sacramentum ex opere operato culpas veniales deleat? Respondeo, In homine iusto non videri aliã dispositionem requiri, quã vt non habeat actualem affectum huius peccati. Si enim potest tollere peccatum mortiferum sine dispositione quæ per se sufficiat; cur non etiam culpam venialem, cum ad hanc tollendam sit institutum? Adde, Hoc ceteris Sacramentis esse commune.

Remittit poenã temporalem solum conuictat.

Pœna verò temporalis peccatorum nõ remittitur ex opere operato per Eucharistiã, vt est Sacramentum; vt rectè D. Thomas art. 5. Ratio est, Quia vt Sacramentum, non est instituta ad satisfactionem seu remissionem pœnæ, cum pœna non habeat repugnantiam cum vnione charitatis; sed

vt alimentum spiritale charitatis. Confirmatur; Quia, quatenus est Sacrificium, instituta est ad remissionem pœnarum; ergo non erat necesse, vt remitteret pœnam quatenus Sacramentum. Concomitanter tamen, & interuentu operis operantis potest pœnam tollere: quatenus ad feruorem charitatis excitat, quo etiã pœna condonatur. Actus quoque ille, quo quis communicat, cum sit actus religionis, non solum est meritorius sed etiam satisfactorius; ac proinde potest referri ad remissionem pœnæ temporalis, siue pro nobis; siue pro alijs. Vide D. Thomam art. 7.

Dico Secundò, Tertius effectus est, Præseruare à futuris tentationibus & peccatis. Ioan. 6. v. 53. *Nisi manducaueritis Carnẽ filij hominis, & biberitis eius Sanguinem, non habebitis vitam in vobis*; id est, non retinebitis vitã spiritalem gratiæ, sed illam facillè amittetis, victi tentationibus; vt Cyrillus, & multi alij exponunt, & Cyprianus de oratione Dominica super versum, *Panem nostrum &c.* Idem docet Concilium Trid. loco citatò. Fit autem hæc præseruatio tripliciter. Primò, Augendo habitū charitatis: vnde efficitur robustiores, & propensiores ad diuinã. Secundò, Protegendo nos ab insidijs & tentationibus dæmonis & carnis; idque compescendo dæmonem, ne tantum noceat, quantum alioqui posset & vellet (de quo vide Chryostomū homil. 45. in Ioannẽ;) & minuendo fomitis vires, vel sublatis occasionibus quæ fomitem excitant, vel ardore corporis minuendo, vel oblatiis occasionibus quæ moderentur fomitẽ; vel alio modo. De quo vide Bernardum serm. de cœna Domini; & Cyrillū lib. 4. in Ioan. c. 17. Si enim Dominus mulierem, quæ fimbriam vestimenti dumtaxat cum fide tetigit, à fluxu sanguinis liberauit, quanto magis suo contactu eam carnem à fluxu libidinis liberabit, cui intimè & substantialiter coniungitur? Tertio, Præueniendo per sanctas inspirationes, & pias affectiones, quibus ad bona opera excitamur, & corroboramur, & facillè tentationibus resistimus: eorum enim auxiliorum Eucharistia est causa, quæ opportuna sunt ad vitam spiritalem, & vnionem cum Christo conseruandam. Non tamen vna sumptio id præstat per totam vitam, sed ad tempus; & tunc rursus sumere oportet, si diuinis præsidijs copiosè volumus fulciri. Vide D. Thomam art. 6.

15 Tertius effectus, præseruare à futuris peccatis.

Idque tribus modis.

Dico Tertio, Quartus effectus est delectatio spiritalis; sicut cibus corpori delectationem sensibilem adfert. Patet hoc ex officio de sanctissimo Sacramẽto, & ex Concil. Viennensi, titulo de Reliquijs, & veneratione Sanctõrum: *In hoc, inquit, Sacramento habetur omne delectamentum, & omnis saporis suauitas, ipsaque dulcedo Domini degustatur.*

16 Quartus effectus, dat spiritalium delectationem.

Dico Quarto, Quintus effectus est gloriosa resurrectio corpori. Corpus enim Christi gloriosū, nostro corpori substantialiter coniunctū, relinquit in eo veluti semen gloriose resurrectionis. Docet Irenæus lib. 4. cõtra hæreses c. 44. *Quomodo dicunt carnem, inquit, in corruptionem deuenire, & non percipere vitam, quæ Corpore Domini & Sanguine alitur? Et infra, Corpora nostra, Eucharistiã percipientia, iam nõ sunt corruptibilia, spem resurrectionis habentia.* Idem docet Hilarius lib. 8. de Trinitate, Greg. Nissenus oratione Catechetica c. 37. Cyrill. lib. 4. in Ioan. c. 14. & 15. Colligitur apertè ex c. 6. Ioan. v. 54. vbi Dominus ait, *Qui manducat hunc panem, viuet in æternum: & ego resuscitabo eum in nouissimo die.*

17 Quintus effectus, glorificat corpora in resurrectione.

Vbi nota,

Qualiter
id fiat.

Vbi nota, Hoc non ita intelligendum, quasi Christi Corpus aliquam qualitatem creatam corporibus nostris imprimat, cuius virtute ipsa rebungunt; sed quod ipsa diuinitas, quæ est virtus operariua illius corporis, moraliter maneat applicata nostris corporibus; ad ea excitanda in vitam immortalem, & gloriosam; idque propter illius viuifici Corporis sumptione: quod perinde est, ac si vis aliqua creata, cuius virtute resurgeremus, nobis imprimeretur. Nam, quod illa vis creata corporibus nostris impressa præstaret, id præstabit multo melius & efficacius ipsa virtus diuina vbi que præfens, & ratione sumptionis Eucharistia

moraliter ad hoc determinata. Vnde secundum æstimationem moralem, non minus Eucharistia præstat ad resurrectionem, quam si qualitate creatam imprimeret. Vnde patet duplici titulo nobis conferendam gloriosam resurrectionem. Primò, Ratione animæ beatæ, quæ tale domicilium postulat. Secundò, Ratione sumptionis Eucharistia per corpus.

Vide lib. 12. de Perfectionibus diuinis c. 15. vbi pulchrè docetur quomodo sumptione Eucharistia efficiamur immortales, & spiritum Christi per quandam quasi vnionis hypostatica extensionem contrahimus, vt hoc modo Deus nos sanctificet, & ad suam unitatem & vitam redigat.

QVÆSTIO LXXX.

De Sumptione huius Sacramenti.

In Duodecim Articulos diuisa.

1
Varii modi
manducan-
di Chri-
stum.

Notandum est circa art. 1. 2. & 3. quinque modis Christum posse manducari. Primò, *Spiritualiter secundum diuinitatē*: quomodo ab Angelis & Beatis manducatur per visionem & beatam fruitionem, sine integumentò. De quo vide Bernar. serm. 33. in Cantica. Secundò, *Spiritualiter secundum naturam assumptam*: quomodo manducatur ab ijs, qui Christo fide & dilectione adherent. De quo videtur loqui Augustinus Tract. 25. in Ioannem; *Vt quid paras dentem, & ventrem? Crede, & manducaſti. Credere enim in eum, hoc est panem viuum manducare.* Tertio, *Spiritualiter vt est sub Sacramento*: quomodo manducant ijs, qui spiritualiter, & desiderio cum Sacerdote communicant. Quarto, *Sacramentaliter tantum*: sicut peccatores, qui cum peccati mortiferi conscientia accedunt. Vide D. Aug. Tract. 26. in Ioan. Quintò, *Sacramentaliter & spiritualiter simul*: sicut quando cum fide & deuotione suscipitur Sacramentum.

Reliqua vide apud D. Thomam.

ARTICVLVS IV.

Vtrum Peccator sumens Corpus Christi sacramentaliter, peccet?

2
Hæretici
negant.

Hæretici Calvinistæ & Lutherani docent peccatorē, quò pluribus peccatis est inquinatus, eò aptiorem esse Eucharistia percipiendæ. Ratio illorum est; Quia præcipuus Eucharistia fructus est remissio peccatorum. Quò ergo plura peccata fuerint, eò maior erit fructus.

Sed fide tenendum est; Peccatorem, qui sibi alicuius peccati mortiferi est conscius, si ante pœnitentiam, acceperit Eucharistiam, mortiferè peccare. Ita definit Concilium Tridentinum sess. 13. can. 5. & 11. & docet eap. 2. & 7.

3
Catholici
affirmant.

Probatur Primò, Ex Scripturis 1. ad Cor. 11. v. 28. *Probet autē seipsum homo, & sic de pane illo edat, & de calice bibat; qui enim manducat & bibit indignè, iudicium sibi manducat & bibit; non dijudicans Corpus Domini.* Respondent hæretici, ibi agi de probatione nostra fidei; & illum sumere indignè, qui sine fide sumit: dignè autem, qui cum fide: cum fide autem sumere eum, qui credit sibi per Christum condonari peccata. Sed Primò, Hæc expositio euerit illorū

4
Prob. Ex
scriptura.

sententiam. Nam si requiritur fides tanquam præparatio necessaria: ergo effectus huius Sacramenti non est remissio peccatorum: nam remissio peccatorum, illorum sententiâ, fit per fidem, quæ iuxta illos sola iustificat, efficiens vt peccata non impitentur; ac proinde soli iustificati dignè accedunt. Deinde, hæc expositio est contra Apostolum. Nam Apostolus ibi non reprehendit Corinthios de incredulitate, sed de prauis moribus; vt patet ex sequentibus verbis. Denique est contra sententiam omnium Patrum, qui hunc locum tractant.

Probatur Secundò, Quia figuræ huius Sacramenti non poterant sumi nisi à legaliter mundis; vt patet de Agno paschali, Num. 9. & 2. Paralipom. 30. vbi præcipitur, vt is, qui non fuerit purificatus suo tempore, differat Phasē in proximum mensem. Item patet de carnibus sacrificiorum, Leuit. 22. vbi dicitur, Si quis immundus de illis comederit, *Peribit coram Domino.* Denique patet de Panibus propositionis, 1. Regum 21. de quibus vide Hieronymum in 1. caput ad Titum. Ergo ipsa veritas non potest sumi, nisi à mundis spiritualiter. Ad quod significandū Dominus Ioannis 13. prius Discipulorum pedes lauit, quàm eis hoc Sacramentum præberet.

Probatur Tertio, Ratione: Qui sumit hoc Sacramentum in peccato mortifero, quantū in ipso est, falsam reddit huius Sacramenti significationē. Nam hoc Sacramentum significat Corpus Christi mysticum Christo capiti per fidem & charitatē vnitum; & eum, qui sumit esse de illo corpore; vt patet ex Apostolo 1. ad Cor. 10. v. 17. *Vnus panis, & vnus corpus sumus, qui de vno pane participamus:* quibus verbis insinuat eos, qui hoc Sacramentum sumunt, debere esse membra vnus corporis, & herere cum vno capite, & eodem spiritu viuere; vt ostendit D. Augustinus Tract. 26. in Ioannem. Et Confirmatur, Nam hoc Sacramentum datur tanquam alimentum vitæ spiritualis, Ioannis 6. *Caro mea verè est cibus:* ac proinde significat, eum, qui sumit, debere spiritualiter viuere.

Probatur Quarto, Ab irreuerentia: Quia cum hoc Sacramentum cõtineat realiter ipsum fontem sanctitatis, is qui accipit in peccato, grauem irreuerentiam in ipsum cõmittit; præsertim, cum intra se, suaque viscera ipsum sumat. Secus esset, si

Refellitur
hæreticorū
interpretatio
de proba-
tione re-
quisita ab
Apostolo
1. Cor. 11.

4
2. Prob. à
figuris.

3. Prob.
Ratione.
Peccator
quodam
modo falsi-
ficat signi-
ficationem
huius Sa-
cramenti.

5
4. Prob. Ab
irreueren-
tia.